

Förvaltningsplan för älgstammen i Finland

Älg kan i många avseenden ses som det viktigaste viltet i vårt land. Det kalkylmässiga värdet av älgfångsten upptar ca två tredje delar av viltfångstens hela värde i Finland. Älgjakt har ett stort rekreativvärde och social betydelse. Skador orsakar älgen i trafiken och på jord- och skogsbruket samt renskötseln. Älgen inverkar också stort på det finska ekosystemet på grund av den selektiva näringsanvändningen och i form av föda för stora rovdjur.

Älgstammens storlek har varierat från några tusen djur i början av 1900-talet till en vintertida storlek på 140 000 djur för ett årtionde sen. Senast var älgpopulationen stor vid 2000-talet då antalet älgar låg på en högre nivå än någonsin tidigare trots den systematiska beskattningen. En stor population ledde till många skador, stammen minskades genom jakt. En av de viktigaste frågorna kring älgstammens förvaltning har länge varit vad som är stammens lämpliga storlek och hur och på vilka grunder ska man ställa upp mål för stamförvaltningen.

Förvaltningsplanen är ett underlag för älgstammens framtida förvaltning. Samtidigt har man målet att uppnå målen i den offentliga viltkoncernens strategi. Förvaltningsplanerna är ett väsentligt led i den offentliga viltkoncernens strategi och viktiga instrument när det gäller att driva viltpolitiken.

Genom förvaltningsplanens riktlinjer och åtgärder siktar man till en stabil och strukturellt balanserad älgstam. När det gäller att förvalta älgstammen föreslås det att man övergår till en regional mall för målsättning som tar bättre hänsyn till de regionala särdragen. På samma gång vill man förbättra olika aktörers möjligheter att påverka och hitta en gemensam målbild för stamförvaltningen på regional nivå. Målet är att bidra till smidiga handlingssätt, vilket också lokalt ökar jaktlicensinnehavarnas handlingsfrihet och ansvar i stamförvaltningen. En täckande och tillförlitlig information om älgar spelar en stor roll i regleringen och en lyckad uppföljning av stammen. Informationen görs mer aktuell och tillgänglig bl.a. genom att man utvecklar elektroniska datasystem. Målet med åtgärderna i förvaltningsplanen är ytterligare att man fäster större vikt vid interaktiviteten mellan älgar och stora rovdjur, likaså att bidra till det hållbara välbefinnande som älgstammen och tillgodogörandet av den medför. Ett mål är också att förebygga skador av älg i trafiken, på jord- och skogsbruket samt renskötseln och göra informationen om älgskador och -olyckor mer exakt och användbar.

MÅL OCH ÅTGÄRDER FÖR FÖRVALTNING AV ÄLGSTAMMEN

Älgstammens förvaltningsplan bottnar centralt i den offentliga viltkoncernens strategi. I planen förverkligas strategins mål. Förvaltningsplanens mål och åtgärdsuppsättningar är utformade enligt den offentliga viltkoncernens sociala effektivitetsmål.

Viltstammar är livskraftiga

- Målet är att älgstammen fortsätter att vara livskraftig, strukturellt balanserad, produktiv och genetiskt mångfaldig

Vilthushållning ger välbefinnande

- Älgstammen är en förnybar naturresurs som skapar såväl materiellt som immateriellt välbefinnande. Älgstammen tillgodosöks på ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart sätt.
- Förvaltningen av älgstammen bygger på samarbete och skapar samhörighet.

Jakt och viltvård sker etiskt och ansvarsfullt

- Älgjakt är organiserad och baserar sig på jaktföreningarnas och -lagens samt markägarnas verksamhet som är regionalt täckande.
- Målet för förvaltningen av älgstammen är en stabil älgstam.

Viltskador och -konflikter är under kontroll

- Älgskador beaktas i stamregleringen och skadorna hålls under kontroll.
- Markägare och olika intressentgrupper har möjlighet att påverka älgstammens förvaltning.
- Konflikter som gäller skogs- och jordbruksskador hanteras också genom ett ersättningsystem som finansieras med licensavgifter.

Källa:

Suomen hirvikannan hoitosuunnitelma, Maa- ja metsätalousministeriö, 2014